

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor:	Correspondențele se adresează redacțiunii
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte	„FOAIA DIECESANĂ“
„ „ „ pe 1/2 an 5 „	etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	iară banii de prenumerațiune și inserțiunile a
„ România și străinătate pe an 14 franci	de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAȚIA
„ „ „ „ pe 1/2 an 7 „	de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

Alegerea materiei pentru nobilitarea sentimentelor

Studiu pedagogic după Dr. W. Rein, A. Pickel și E. Scheller.

(Continuare)

Pentru delăturarea indiferentismului față de religie, indiferentism, ce ia dimensiuni tot mai mari, și pentru opugnarea barbariei și a imoralității, ce se desvoaltă tot mai uimitor în tinerețea noastră, trebuie să căutăm isvoare, prin cari să putem da dezvoltării religioase-morale un nutrimēt mai bogat și mai corespunzător, decât acela, ce i s'a dat până acum. Factorii competenți au întrelăsat să transformeze învățământul religiei în conformitate cu dezvoltarea religioasă a băiatului; o, de n'ar fi prea târziu, ca batâr pedagogia la rândul ei, să poată introduce din al ei punct de vedere o reformă pentru acest obiect de învățământ.

Pedagogia nu doarece să deie micului băiat un astfel de material, carele ca un lucru cu totul tot străin să se privească ca obiect pentru o memorisare mecanică; ea cercetează în prima linie, care material e cel adevărat pentru învățământul religios, și cum să subordinează acesta legilor dezvoltării spirituale a elevului începătoriu. Nu voim deci să tescuim cu de-a sila în spiritul micului elev material eterogen; dorim să se predeie băiatului astfel de material, carele corespunzând cugetării religioase să vină și într'ajutorul dezvoltării lui interne, scurt zis, noi voim să aplicăm și la învățământul religiei toate principiile generale observate și manținute cu toată puterea lor la celelalte obiecte de învățământ. Și mai pre sus de toate trebuie să le aplicăm față de acest obiect de învățământ, pentru că convingerea cea mai puternică, ce se ridică preste toate cunoștințele științifice, se bazează pe moralitatea, ce determină valoarea adevărată și caracterul omului. Iar moralul își află razi-

mul principal în religie, nisuința cea mai supermă și de cea mai mare însemnătate a omului, carea predomnesce și determină caracterul și activitatea individului într'o măsură cu mult mai înaltă, decât s'ar putea presupune¹⁾.

Să ne punem acum întrebarea, ce material s'a propus și în mare parte se propune încă din studiul religiei în școalele noastre populare în anul prim de școală? Răspunsul, ce — durere — nu ne prea măgulesce, ni-l putem da fiecare. Cu o ușurință condamnabilă îndopăm sufletul și mintea micului băiat cu o aglomerație împistrită și compusă din tot felul de rugăciuni, iar dacă — vezi Doamne — voim să facem furoare înaintea lumii laice — mai chinuim mintea elevului și cu istorioare biblice din Testamentul Vechiu. Începem adevă cu facerea crucii, trecem la „Tatăl nostru“, de aci la „Născătoare“, apoi la „rugăciunile împărătesci“, „Prea sântă treime“, și — horrbile dictu — mai propunem drept rugăciuni și „Credeul“, „Poruncile“ etc. Unora li se pare, că materiialul acesta ar fi prea puțin pentru dezvoltarea sentimentelor religioase și în totala lor necunoștință de cauză trec la enararea istorioarelor biblice, începând cu facerea lumii și chinuind pe bietul copilaș cu întrebările, că: Ce a făcut Dumnezeu în ziua întâia, a doaua, a treia etc.?! Amintesc, ba unii învățători propun cu o profunditate biblică, elevilor omorul cel dintâiu, trec la diluviu, la Turnul Babilonului și încheie cu patriarhul Avram.

În praxa mea de 17 ani pe terenul învățătoresc cu regret făcut-am trista esperință, că în cele mai multe școale populare materiialul din studiul religiei pentru anul prim de școală e cel amintit mai sus! Oare materiialul acesta să servească drept mijloc pentru nobilitarea senti-

¹⁾ „Școala trebuie să nisească într'acolo, ca să avem religie, să fim și să rămēnem creștini, fără însă de-a ne îndepărta de starea culturală a timpului de față“. Ziller.

mentelor religioase în elev?! Unde sunt ideile și noțiunile apercetive, de cari să putem încopcia aglomerația aceasta multifară și nenaturală în mintea elevului?! Să le căutăm cu lampa lui Diogene și nu le vom afla. În cazul acesta învățământul religiunii pe lângă un astfel de material e o chinuire volnică și condamabilă a sufletului și minții micului copilăș, iar instructorii devin — erte-ni-se espresia — nisece asasini inconscienți pentru tot intelectul juvenil al mlădiței novinovate! Lumea se îngrozosco de indiferentismul și nepăsarea față de religiune, — indiferentism ce se manifestă și se ostinde tot mai vehement până și în păturile cele mai de jos ale poporului! În consecvență cu o rêvnă deamnă de admirat și pe lângă cele mai nobile intenții se aduc din partea forurilor competente confuze preste concluse, cari să normeze întrucâtva direcția, ce trebuie observată la propunerea studiului religiunii. Se simte deci lipsa unei organizări mai temeinice a acestui studiu, a unei procedări mai intensive, carea apoi să se și valoreze prin rezultatele îmbucurătoare, după cari țintim.

Dar lucru curios Normele satorite pentru o propunere mai rațională a religiunii nu se refer la partea internă a acestui studiu, ci iau privire mai mult partea formală, partea esterioră, stabilindu-se normative și principii, cari ca generalități sunt amintite mai ales să dilucide necesitatea acestui studiu chiar și pentru adulți!

Catichisare și iar catichisare! este strigătul forurilor bisericesci-școlare competente. Acest strigăt ne convinge din destul, că prestațiunile de acuma cu religia nu sunt îndestulitoare și în fața tristelor apariții de indiferentism sau chiar defaceri de cătră biserică, lumea competentă caută orbiș și din resputeri după o nimerită soluție a acestei odioase afaceri. Dar cu aducerea de concluse și decretarea de „normative“ nu ajungem la nimic!

Aici e de lipsă o studiere aprofundată a întregului material din religiune, se recere o prelucrare metodică a materialului basată pe principii psihologice, ce reclamă o selecțiune bine chipzuită a acestuia, făcută cu deosebită privire la postulatele pedagogiei moderne. O diagnosă deci pentru acest morb epidemic, ce bântue cu furie societatea noastră, se împune mai ales din motivul, pentru a se scî, care e cauza și rădăcina acestui rău distrugător? Unii din așa numiți „teologi erudiți“ mai înțelept lucru ar face, dacă s'ar pune cu toată rêvna și dragostea lor, și cu tot aparatul lor științific, să caute mijloacele, să ne arete căile, pe care am putea ajunge la delăturarea indiferentismului față de religiune, iar, noaué, acestor pigmei în sciințele înalte, dar tot atâta gregari și muncitori neobosiți pe terenul învățământului poporal,

să ne doie directive și îndrumări temeinice, cum și pe ce cale să sădim respective să dezvoltăm în inimile micilor copilași astfel de sentimente nobile, cari apoi să servească de basă ca tot atâtea noțiuni apercetive pentru învățământul religiunii de mai târziu. Dar, — magna petis, Phaeton!

Întrând iarăș în meritul chestiunii, ce ne preocupă, să ne punem întrebarea, că rugăciunile amintite în unul din pasagiile premergătoare, se pot oare privi ca material potrivit pentru escitarea și nobilitarea sentimentelor și preste tot servesc ele de basă pentru o dezvoltare religioasă-morală? Bine să ne notăm: cu ocazia aceasta avem în vedere numai pe elevii din anul *prim* de școală.

(Va urma)

O carte de valoare

În timpul mai din urmă a eșit de sub tipariu cartea intitulată *Isus Cristos*, de francesul *Didon*, tradusă în românesce de d-l *Dr. Constantin Chiricescu*, profesor și decan al facultății teologice din București, și de părintele *Constantin Nazarie*, director al seminariului central din București. (A se vedea titlul cărții la „Bibliografie“).

Autorul *Didon*, decedat în anul trecut, a făcut parte din ordul predicătorilor și s'a distins ca predicator escelent în Paris. Mai toată viața și-a jertfit-o descrierii vieții Domnului nostru *Isus Cristos*. Cartea a compus-o la fața locului în liniștea și sub inspirațiunea dată de locurile, pe unde Mântuitorul nostru a umblat și a predicat dumnezeoasca sa învățătură, ceea ce se vede în introducerea cărții, din care cităm următoarele:

„Mi-am dat cea mai mare silință să încadrez viața lui *Isus* în mediul pitoresc, geografic, social și iudaic.

„În doauă călătorii am putut să studiez de aproape Palestina, țara lui *Isus*. Am umblat încet, în toate părțile după urmele Domnului, dela *Betleem* și *Hebron* până la marginile *Tirului* și ale *Sidonului* și la isvoarele *Iordanului*. M'am oprit multă vreme în acele locuri, unde *Isus* a stat mai mult, unde a luptat mai cu căldură și a suferit, unde a învățat mai mult. M'am silit să revéd aceste locuri așa cum au fost acum 18 veacuri trecute. Pustietatea lor de acum, grămada de ruini, clădirile înălțate de cătră creștinii evlavioși, n'au lasat aproape nimic din starea lor dintăiu. Am consultat vechile tradițiuni, am întrebat pe călătorii cei mai încercați, am studiat evangeliile mai cu samă, și pot zice că am trăit în timpul lor și pe acel pământ, unde s'a întâmplat tot, ce ele ne istorisesc.

„Acei cari tăgăduesc istoria lui Isus, desigur n'au văzut Palestina; dacă ar fi studiat-o cu evanghelia în mână, ar fi înțeles, că evanghelia nu se născocescă“...

Scrierea lui Didon este de o valoare neprețuită. Autorul descrie în colorile cele mai vii viața și activitatea lui Isus Cristos în ordine cronologică. În chipul cel mai măestru leagă unele de altele actele și cuvintele Domnului într'un stil puternic, ales, înalt, poetic și retoric, și cu o pricepare și competență indiscutabilă nedă în relief cel mai pronunțat și mai elegant sublimitatea învățăturilor Fiului lui Dumnezeu. Aprețierile și aplicațiunile, făcute de autor, întrec ori ce așteptare. Gândirile lui sunt atâtea sentințe, sunt atâtea teme alese, circumscrise în cuvinte puține și energice, cari pot servi ca titluri ale unor cuprinzătoare subiecte, ce se pot tracta și desvolta în scrieri speciale.

Preotul are la îndemână un bogat material, pe care-l poate exploata cu destul folos pentru binele sufleteș al turmei cuvântătoare, ce este încredințată pastoriei lui.

Învățătorul și catichetul află în cartea aceasta desfășurate escelent și amănunțit momentele geografice, cultural-istorice și religioase-morale, necesare pentru aprofundarea materială și religioasă-etică la sinteză (predare), cea mai grea treaptă formală la prelucrarea în prelegeri din Religione a unităților metodice din Testamentul Nou.

Și în genere creștinul poate afla în cartea lui Didon cea mai mare îndestulare intelectuală și cel mai ales nutriment sufleteș.

Autorul n'a perdut nici un moment din vedere de a răspunde la obiecțiunile, ce s'au redicat și se redică contra Domnului nostru Isus Cristos și contra învățăturilor lui. Succesul este desăvârșit. În fața contrariului autorul se arată obiectiv și demn. Eleganța, obiectivitatea și demnitatea autorului ți-l lipesc de inimă și-ți însuflă încrederea, că te afli în fața unui scriitor și învățător sincer, conștiințos și consumat, pre cum într'adevăr este.

De aceea cartea lui a avut un efect atât de strălucit și facătoriu de epocă în literatura teologică, încât s'a tradus imediat în mai multe limbi, atât în biserica apuseană cât și resăriteană.

D-l Chiricescu și părintele Nazarie sunt mai presus de ori ce laudă prin faptul, că au în-avuțit literatura noastră teologică traducând în limba română o asemenea carte valoroasă și minunată. Meritul traducătorilor e cu atât mai mare, cu cât au făcut excepție dela chipul, cum s'au făcut și se fac unele traduceri în limba noastră, și ne-au dat în limba română o scriere, care de și e traducere, face impresiunea, că e

compusă de a dreptul în limba română. Limba ca și construcțiunea e curat românească, deci e lipsită de galicismo, de radicalisme, de barbarisme și de întortochieri de fraze. Fraza e scurtă și clară; stilul curgător și la înțeles.

Cuvintele, ideile, concepțiunile din cartea originală sunt perfect interpretate de traducătorii, cari și-au dat bine seamă de cartea avută înaintea lor. De aceea în locurile de deosebire dintre noi și romano-apuseni, traducătorii de și ne dau întocmai vederile autorului, totuși din parte-le au făcut notițe subliniare erudite, prin cari notițe restabilesc și justifică adevărurile profesate de biserica noastră ortodoxă.

Nu ne putem reținea de a ne exprima deplina noastră mulțămire către traducătorii lui Didon în limba noastră. Sperăm, că munca lor va fi încununată de succes deplin. Sperăm adică, că scrierea „Isus Cristos“ va întări pe cei binecredincioși și va scoate din amortală pe aceia, cari vor fi având nefericirea de a fi alunecat pe povernișul perzătoriu de suflet și mântuire al necredinței sau indiferențismului religios.

Spre a da cetitorilor nostri o idee despre modul, cum s'a făcut traducerea cărții „Isus Cristos“, reproducem din ea » *Isus și femeia prinsă în adulteriu*«.

Des de dimineață Isus veni la templu. De și solemnitățile sărbătorii Corturilor se sfârșiseră, poporul alerga cu mulțimea la el, sub pridvor; și el șeză și începă a învăța.

Era în galeria visteriei, care încungiuură curtea femeilor, când Carturarii și Fariseii îi aduseră o femeie prinsă în adulteriu¹⁾.

Ea fu pusă în mijlocul cercului care se formase în jurul lui Isus²⁾. Fariseii puseră învățătorului această întrebare vicleană: — „Pe aceasta femeie am prins-o preacurvind; și în lege Moisi ne-a poruncit nouă, că unele ca acestea să se ucidă cu petri; dar tu ce zici?“

Cursa era pusă cu dibăcie. Dacă Isus răspundea: „Ucideți-o cu petri“, atunci putea să fie acuzat la Pilat, că își atribue dreptul autorității romane, care în provinciile cucerite își rezervase dreptul de viață și de moarte; apoi s'ar fi resculat și poporul contra învățătorului lui. Dacă răspundea: „N'o uicideți“ i-sar fi pus înainte porunca lui Moisi și ar fi fost discreditat în opiniunea publică; în acest caz sinedriul ar fi putut zice, că nu e Mesia. Căderea în părăsire a legei

¹⁾ Ioan, VIII, 1 și urm.

²⁾ În timpul lui Isus legea care pedepsea cu moarte pe vinovați eșise din uz; aceasta se explică prin corupțiunea moravurilor. E de ajuns a se ceti în Iosif Flaviu, puțin sever către coreligionarii săi, descrierea ce el face moravurilor din Ierusalim, sub Irozi, spre a înțelege gradul de înjosire și de corupțiune în care căzuse națiunea și accia cari se numeau zeloși și observatori ai legei (Bell. Iud., IV, 10, 10).

lui Moisi în acest punct nu-i ușura pozițiunea, căci Mesia trebuia a o menține și a-i restabili stăpânirea.

Isus se arătă nepăsătoriu; se plecă și cu degetul începui a scrie pe pământ.

Când Fariseii îi reînnoiră întrebarea, el se ridică și răspunse:

— „Celce este fără de păcat între voi, acela întâiu să arunce peatra asupra ei“.

El se plecă din nou și iarăș scria pe pământ.

Isus zădărnici vicleșugul adversarilor săi; din domeniul legal, unde ei îl puseseră, se înalță în domeniul superior al moralității. El nu se arătă ca judecătoriu al legii, ci își luă un rol mult mai înalt; ca adevărat învățătoriu și adevărată călăuză a conștiinței, el amintesce acestor vicleni, că dacă un judecătoriu, cu toate greșelele sale personale, poate condamna și judeca un păcătos, n'are drept a se face îndeplinitoriul dreptății lui Dumnezeu.

Cuvântul: „Cel ce este fără de păcat, acela întâiu să arunce peatra“, a rămas o formulă care osândește pe toți rivnitorii falși ai dreptăței, aspri cătră păcătoși și totdeauna gata a ucide pe alții, atunci când trebuiau a se condamna pe ei înșiși. Isus pune pe adversarii săi să aleagă una din două: sau a se recunoasce ca păcătoși, și deci nevrednici a pedepși sau, dacă nu pedepsiau, — ei, cari se laudă cu dreptatea, — atunci n'au destul zel pentru lege.

Cărturarii și Fariseii vîzîndu-se rușinați și prinși în cursă se retraseră pe furis unul după altul, dela cel dintăiu până la cel mai de pe urmă, începînd cu cei bătrăni.

Isus rămase singur cu femeea care sta înaintea lui.

Păcătoșenia și bunătatea era față în față. — „Femea“, îi zise el, „unde-ți sunt pirîșii-tei? Au nimenea nu te-a judecat?“

— „Nu Doamne.“

— „Nici eu nu te judec! Du-te, și de acum să nu mai păcătuiesc!“.

El, care ar fi avut dreptul a pedepsi și a ridica peatra, crută și iartă, lăsînd păcătoasei timpul de a se pocăi și de a crede. Blandeța va fi legea împărăției celei noi. Dreptatea este de acum înainte învinsă de îndurare. Nici un învățătoriu n'a fost mai neînblănzit ca Isus pentru rău și mai blănd pentru păcătos. Mulțămită lui, omul uită înclinarea sa de a judeca și a osândi pe frații săi; mai înainte de a-i condamna el cugetă la propriile sale greșeli și în loc de a osândi își bate peptul.

Această istorie, — a cărei autenticitate, criticii cu idei mai mult sau mai puțin preconceptuate contra evangheliei a patra, cu nedreptul au pus-o la îndoială, — ne ajută a înțelege această perioadă atât de fragmentată a dirigătoriei lui Isus în Ierusalim. Ea arată cu ce îndărătnicie îl urmăreau adversarii lui, și ce curse viclene întrebunțau Cărturarii spre a-l pune în incurcătură.

Favoarea populară, de care Isus era încungiurat, îi irita și îi turbura. Ei căutau prin toate mijloacele

a-i o răpi. Întrebarea lor în privința femeii prinse în adulteriu tindea la acest scop; dar vicleșugul este nepuținios înaintea țării nestrămutate și înțelepciunii fără greșală a învățătorului.

Varietăți

† **Generalul Aron Bihoi.** Nemiloasa moarte iar a răpit pe unul dintre cei mai distinși fii ai poporului nostru, cari prin neobosită lor străduință, s'au înalțat la cea mai înaltă poziție pe cariera militară și și-au păstrat în inima lor cavalierească până la ultima clipită iubirea cătră neamul, din care au eșit. Primim trista scire, că Generalul *Aron Bihoi* după grele suferințe a trecut la cele vecinice Mercuri în 7 August (st. n.) în orașul Orăștie; iar Vineri în 9 August 1901 s'a înmormântat tot acolo cu pompa, care se cuvine unui fruntaș militar.

Regretatul defunct s'a născut la 11 Iulie 1834 în comuna Cusiciu lângă Biserica-Albă, unde tatăl său era stationat în calitate de oficer.

După-ce a absolvat — după usul de atunci — școalele elementare române și germane, la anul 1849 a intrat în școala de cadeti din Gratz, din care la anul 1853 eșind cu rangul de cadet fu trimis la Milano în Italia la regimentul Nr. 49 imp. și reg. de infanterie. La 6 săptămăni după-ce a intrat în acest regiment, defunctul a avansat la gradul de sublocotenent, mai târziu tot în acest regiment ajunse locotenent și în urmă căpitan. În calitatea aceasta ia parte la resboul din Italia și în bătălia sângeroasă de la Magenta a fost vulnerat prin un glonț.

În anul 1866 ia parte la resbelul prusian și pentru ținuta sa bravă în nefericita luptă dela Königgrätz a primit drept distincțiune crucea pentru merite militare. Înăintînd la gradul de major a fost transferat la regimentul Nr. 50, iar în calitate de vice-colonel a servit la regimentul Nr. 79 în Otocăc. Devenind colonel i-s'a încrezut comanda regimentului românesc Nr. 64 din ținutul Orăștiei, pe care comandându-l mai mulți ani l-a ridicat la perfecțiune estraordinară așa, că la toate ocașiunile, la toate manevrele și întreprinderile a secerat laude strălucite de la locurile mai înalte.

Sôrvind lungul șir de 41 de ani în muncă oboitoare și sdruncinătoare de sănătate, își cere pensionarea și la ocașiunea aceasta Maiestate Sa, supremul beliduce, pentru meritele și virtuțile lui militare îi confere caracterul de general-major și ordul coroanei de fer, pe lângă care a mai purtat și crucea pentru prestațiuni militare și medaila de resbel. Tatăl defunctului au fost căpitanul Iosif Bihoi de origine din satul Lăpușnic în Almăj, iar mama Măria n. Costiciu; ambii repausați odihnesc în cimiteriul din Caransebeș.

Pe răposatul general pe lângă multe alte rudenii, cunoscuți și prieteni îl deplănge soția lui Elisa n. Grün și unicul fiu Ludovic (Ioan, Pavel) apoi surorile Elena măr. Dimitrieviciu, Rosalia măr. Topal, și cumnații Pavel Dimitrieviciu locotenent imp. și reg. și Ioan Topal major imp. și reg. în retragere.

Mulțămită publică. Fondului de ajutorare „Ioan Popasu“ au binevoit a trimite: M. On. Domn *David Terfaloga*, preot în Recița Montată 5 cor., comuna bisericăască de acolo 10 cor., Comuna bisericăască din

Surdcul mic 8 cor., pentru cari daruri li se exprimă mulțămîntă. *Dr. Olariu* președinte, *Dr. Ionescu* cassar.

Convocare și invitare. Reuniunea învățătorilor români dela școalele confesionale ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII din dreapta Murășului își va ținea *Adunarea sa generală* de ast-timp Luni și Marți în 26 și 27 August n. c. în aula seminariului diecesan din Arad. În înțelesul §. 11 și 12 din statute, convocăm la această adunare generală ordinară pe toți P. T. DD. membri fondatori, ordinari și ajutători ai reuniunii, dar tot odată invităm și rugăm să participe la această festivitate a noastră toți P. T. binevoitori ai școlii noastre confesionale. Bilete moderate de călătorie primesce fie-care membru dela președintele respectivului despărțământ protopopesc pe linia până la Arad și retour, valabil pe timpul dela 19 August până la 2 Septembrie, respective dela 25—28 August n. c. Arad, din ședința ordinară a comitetului central ținută în 3 August n. 1901. Prof. *Teodor Ciontea*, m. p. președinte, *Iosif Tisu*, m. p. secretariu I.

Cu ocasiunea adunării va avea loc o *petrecere de joc împreunată cu reprezentație teatrală* în 13/26 August în sala mare a pădurii orașului.

Bibliografie

Isus Cristos de R. P. Didon, traducere după I. A. Scrobotov și D. N. Rojdestvenski de *Dr. Constantin Chiricescu*, profesor universitar și decan la facultatea de teologie din București, și *Iconomul C. Nazarie*, directorul seminariului central din București. Tipărită cu cheltuiala I. P. S. Mitropolit primat D. D. *Iosif Gheorghian*. București, 1900—1901, 2 tom., 8°, LXXII + 404 + 341 pag., prețul 7 franci. Se poate procura prin Redacțiunea F. D.

20 Cuvântări, de *Dr. Constantin Chiricescu*, profesor universitar și decan la facultatea de teologie din București, și *Iconomul C. Nazarie*, directorul seminariului central din București. Tipărite cu cheltuiala cassei școalelor spre a se împărți în dar tuturor școalelor și parohiilor din România. București, Stabil. Grafic I. V. Socecă, 1900. 8°, 147 pag.

Posta Redacției

D-lui M.: Darea de seamă se va publica.
D-lui S. L. în M.: Nu se publică.

Licitațiune minuendă

Pe baza ordinațiunii consistoriale Nr. 2524 B. ex. 1901 se escrie licitațiune minuendă pentru îngrădirea cu gard de fer a bisericii din **Mircovaț**, protopresbiteratul Bisericii-albe, diecesa Caransebeșului, ținîndă la 13/26 August la 9 oare antemeridiane în școala confesională.

Doritorii întreprinderii acestui lucru sunt obligați a depune vadiul de 10% după prețul de esclamarie 3263 cor. 29 fil. și au să dovedească, că sunt măestri-lăcățari cvalificați.

Mircovaț, 20 Iulie, 1901.

1—3 [46]

Comitetul parohial în conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan din 26 Iulie a. c. Nr. 3109 B. se escrie prin aceasta licitațiune minuendă pentru facerea de nou a acoperișului bisericii din **Orșova**, protopresbiteratul Mehadiei, și acoperirea aceluia cu tinichea de fer, cu prețul de esclamarie 2430 cor. 41 bani.

Licitațiunea se va ținea *Duminecă 12/25 August* a. c. la 3 oare p. m. în localul ședințelor comitetului parohial din curtea bisericii.

Specificațiunea de spese și planul se pot vedea la președintele comitetului până la ziua de licitațiune.

Atât materialul cât tinicheua le va procura comuna bisericască.

Reflectanții au să depună înainte de începerea licitațiunii 10% vadiu.

Comitetul și rezervă dreptul a preda lucrarea și unui oferent mai mare, dacă e convins, că e măiestru mai bun. Alt-cum numai oameni esperți vor fi admiși la licitațiune.

1—1 [56]

Orșova, la 1/14 August 1901.

George G. Ioanovicu

președ. com. par.

Traian Hențu

not. com.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan ddo 7 Iulie 1901. Nr. 2299 B. ex 1901, se escrie *licitațiune minuendă* pentru zidirea bisertcii gr. or. rom. din comuna **Mramorac**, protopresbiteratul *Panciovei*.

Prețul de esclamarie preste tot e 38.516 coroane și 18 fleri.

Licitațiunea se va ținea în **Mramorac** în *Dumineca din 19 August st. v. (1 Septembrie st. n.) 1901* la 10 oare înainte de ameazi.

Planurile și specificațiunile de spese se pot vedea în cancelaria oficiului parohial gr. or. rom. din **Mramorac**.

Întreprinzătorii prezentându-se în fața locului, li-se vor face cunoscute condițiunile. Ceice voiesc să întreprindă lucrul, trebuie să depună vadiul de 10% în bani gata, libele, ori papire de stat și să dovedească, că sunt esperți la lucru, iar dacă n'ar fi în stare e îndatorat pe spesele sale a-și pune un arhitect diplomat.

Mramorac, din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută la 26 Iulie st. v. 1901.

Nicolau Șofariu m. p. **Traian Popovicu** m. p.

președ. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine : *Trifon Miclea* m. p. protopresbiter tractual.

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din **S. Ianăș**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 600 cor.
2. 8 metri cubici lemne 40 cor.
3. Pentru scripturistică 12 cor. din cari au să se procure și tipăriturile de lipsă.
4. Pentru conferințele învățătoresci 12 cor. dacă va participa la ele.
5. Pentru adunarea generală 10 cor. dacă va participa la ea.
6. Locuință grătuită cu grădină de legumi în mărime de 400 stânjini cvadrați.
7. 2½ jugere de pământ arătoriu, după care aleșul poartă dările publice.
8. Pentru călătoriile în afaceri oficioase trăsură grătuită.
9. De încălzirea salei de învățământ grijește comuna.

19 Dela înmormântările la cari va fi poftit câte 80 de bani, la oameni mari, la copii 40 bani.

Pentru serviciile învățătoresci prestate înainte de alegere, respective înainte de ocuparea acestui post vacant, comuna bisericească nu acoardă nici un emolument, decât numai cele amintite în acest concurs.

Aleșul învățătoriu este decobligat a purta cantonatul în și afară de biserică.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisati a-și trimite recursele sale, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Vêrșetului în Srediștea-mică, poșta Nagy-Szredistye, și a se presenta înainte de alegere în atare Duminecă sau sêrbătoare în sânta biserică.

Din ședința comitetului parohial ținută în S. Ianăș la 8 Iulie 1901.

1—3 [52]

Aureliu Popoviciu m. p. **Nicolae Tomiciu m. p.**
președintele comitetului. notariul comitetului.

În conțelegere cu administratorul protopopes.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu diecesan din 16 Iulie 1901 Nr. 2661 B. se escrie concurs pentru vacanta parohie de clasa III din comuna **Greovaț**, protopresbiteratul Oraviței, cu termen de concurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială în complex de 32 jugere.
2. Dela 150 case titulo bir pentru umbriarea și sântirea caselor la praznice și cu sânta cruce la botezul Domnului 2 cor. de fiecare casă.
3. Pentru sêvêrșirea logodnei și a cununiei 2 cor.
4. Pentru sâvîrșirea înmormântării 2 cor.

5. Pentru odinele cu evanghelie de fiecare evanghelie 20 fil.

6. Pentru fiecare cap de Evanghelie (stâlp) 80 fil.

7. Pentru sâvêrșirea sântului Maslu 1 cor. și 20 fil.

8. Pentru sâvîrșirea parastasului 40 fil.

9. Pentru pomenirea bucatelor la pomene 40 fil.

10. Alte venite după funcțiuni preoțesci amêsurat usului de până aici.

11. Ce privesc venitul parohial până la prima Septemvire eventual ultima Octomvire a anului economic 1902 jumătate are să folosească văduva preoteasă, iar jumătate administratorul parohial.

Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursele Prea On. Oficiu protopresbiteral al Oraviței și a-se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătoare în s. biserică.

1—3 [54]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea definitivă a postului vacant de învățătoriu la clasa mixtă dela școala conf. gr. or. rom. din comuna **Banloc**, protopresbiteratul Ciacovei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 600 cor.
2. Pentru lemnele învățătorului 32 cor.
3. Pentru scripturistică 8 cor.
4. Pentru conferințe și adunări generale 20 cor.
5. Un jucer de pământ arătoriu clasa I-a în loc de grădină.

6. Cortel liber cu trei chilii, cuină și cămară.

Doritorii de a recurge la acest post, vor subșterne recursele lor provêzute cu documentele prescise conf. statut. org. bis. și a regulamentului pentru învățători, adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Ciacova.

1—3 [55]

Banloc, în 22 Iulie, 1901.

Petru Cherla m. p. **Petru Borcanu m. p.**
președ. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **Voiteg**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 400 cor.
2. 5½ jughere pământ arătoriu cu un venit de 246 cor.
3. Pentru participare la adunarea generală a reuniunii învățătoresci 20 cor.
4. Pentru participare la conferințele învățătoresci 20 cor.

5. Pauşal scripturistic 12 cor.

6. Cortel corespunzătoriu cu grădina de legumi.

7. 8 metri de lemne aduşi în curtea şcoalei pentru încălzirea salei de învăţământ, alţi 8 metri pentru învăţătoriu.

8. Pentru curăţirea şi încălzirea salei de învăţământ, apoi pentru văruierea acesteia şi a ocolului comuna îngrijeşte însaşi, dacă însă ia învăţătoriu asupra sa aceste sarcini comuna îi solvesce 60 cor.

9. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.

Pentru serviciile învăţătoreşti prestate înainte de ocuparea postului din concurs, comuna nu acordă alesului nici un altfel de emolument decât cele înscrise aci.

Învăţătoriu ales este îndatorat a purta cantoralul în şi afară de biserică, a face pe notariul comitetului şi sinodului parohial şi a purta socoata bisericeii şi cultului.

Concurenţi să-şi înainteze concursurile ajustate cu documentele prescrise şi adresate comitetului parohial la P. O. Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. din Ciacova.

Concurenţi sunt poftiţi a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică, nu însă în ziua de alegere.

Din şedinţa comitetului parohial ținută în 16 Iulie 1901.

2—3 [44]

Ştefan Teran

preş. com. par.

Petru Ciolac

not. com. par.

În conţelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea definitivă a postului învăţătorec la şcoala conf. gr. or. română de prunci din **Ghilad**, protopresbiteratul Ciacovei, se escrie concurs cu termin de concurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană.”

Emolumentele sunt :

În bani gata 600 de coroane ;

2. 12 metri de lemne numai învăţătoriuului, aduse în curtea şcoalei ;

3. 4 jugere de pământ ;

4. Cortel liber cu grădina intravilană ;

5. Pentru scipturistica şi tipărituri şcolare 10 coroane ;

6. Pentru participarea la conferinţele învăţătoreşti, ordinate de Ven. Consistoriu diecesan, 20 de coroane ;

7. Pentru participarea la adunarea generală a reuniunii învăţătorilor conf. gr. or. români din diecesa Caransebeşului 20 de coroane ;

8. Dela fiecare înmormântare la carea însuş va participa 80 de fileri, dacă se petrece mortul la s. biserică 1 coroaă.

9. Cărauşii grătuite, când învăţătoriuul călătorec în afaceri oficiale şi anume : până la reşedinţa protopresbiterală tractuală, până la locul ținerii conferinţelor învăţătoreşti în protopresbiterat şi respective până la cea mai deaproape staţiune a călei ferate dela comună.

Concurenţii au să dovedească : a) că au atestat de cualificaţiune cu calcul general cel puţin bun, b) că au pregătire de cel puţin două clase gimnasiale, reale ori civile : c) că pricep musica vocală şi instrumentală şi sunt în stare de a instrua şi conduce corul vocal. — Alesul învăţătoriu este îndatorat a indeplini funcţiunea de cantor bisericesc.

Doritorii de a concurge la acest post, sunt avisaţi ca suplicele de concurs—adjustate conform statului org. bis. şi a regulamentului şcolariu—adresate comitetului parohial — să le subştearnă Pre On. Oficiu protopresbiteral în Ciacova.

În fine concurenţii sunt poftiţi a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sânta biserică din loc, nu însă în ziua de alegere.

Ghilad, din şedinţa comitetului parohial, ținută în 8 Iuliu 1901.

45 3—3

Comitetul parohial.

În conţelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea postului învăţătorec la şcoala confesională gr. or. rom. din **Cireş-Timiş**, protopresbiteratul Logoşului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile.

Acest post e împreunat cu următoarele emolumente şi adecă :

1. Salariu învăţătorec 540 cor., eventual dacă învăţătoriuul nu ar folosii 2½ jugere de pământ estravilan, al cărui venit e de 60 cor., salariul complet de 600 cor

2. Lemne pe sama învăţătoriuului 24 cor.

3. Pentru participarea la conferinţe 10. cor.

4. Pentru scipturistica 10 cor.

5. Pentru participarea la înmormântări, unde va fi poftit, 80 fil.

6. Cvartir liber constătătoriu din 2 chilli, cuină şi cămară.

Alesul învăţătoriu pe lângă oficiul său va avea a purta şi agendele scipturistice ale comitetului şi sinodului parohial.

Cunoscătorii de musica instrumentală spre a înfiinţa şi conduce un cor vocal vor fi preferiţi.

În fine concurenţii sunt poftiţi a se presenta, dară numai cu încunoscinţarea Protopresbiterului concerninte, în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică spre a-şi arăta desteritatea în cântare şi tipic ; iară concursurile adresate comitetului parohial să se subştearnă în terminul prescrist Prea On. Oficiu protopresbiteral în Logoş.

Cireş-Timiş, din şedinţa comitetului parohial ținută la 24 Iunie 1901.

2—3 [47]

Comitetul parohial.

În conţelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea posturilor vacante în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. rom. al Făgetului, se escrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Temereșci, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor. în bani, pentru conferințele învățătoresci 10 cor., pentru scripturistică 20 cor., pentru lemne de foc pentru învățătoriu și pentru școală 96 cor., pentru reuniunea învățătorescă 20 cor., 3/4 juger pământ arătoriu și locuință liberă în edificiul școlii cu grădină.

Coșteiu, un post de învățătoriu cu salariu anual de 600 cor., în bani, pentru conferințele învățătoresci 10 cor., pentru scripturistică 4 cor., 16 metri volum de lemne pentru foc numai pentru învățătoriu 35 cor. 52 fil., pentru servitoriul școlii 16 cor., dela înmormântări 40 fil., și locuință liberă în edificiul școlii cu grădină de un juger.

3. Surducul-mic, un post de învățătoriu cu salariu anual de 560 cor., în bani, pentru conferințele învățătoresci 10 cor., pentru reuniunea învățătorescă 10 cor., pentru scripturistică 10 cor., 16 metri volum de lemne de foc numai pentru învățătoriu, trei jugere pământ clasa I. 90 cor., dela înmormântări, unde va fi poftit, 80 fil., iar cu liturgie 1 cor., și locuință liberă în edificiul școlii cu grădină de 1/4 juger.

Concurenții au a-și așterne petițiile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Făget.

Învățătorii ales este îndatorat a purta cantoratul în s. biserică și a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial.

Pentru servicii învățătoresci prestate înainte de ocuparea postului din concurs, comuna nu acordă alesului nici un altfel de emolument, decât cele înșirate aci.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezente în vre-o Duminică sau sâmbătă în s. biserică, dar nici de cum în ziua de alegere.

Făget, în 23 Iulie 1901. 2—3 [48]

În conțelegere cu comitetele parohiale

Sebastian Olariu m. p.
protopresbiter.

Se escrie concurs pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională resăriteană română din **Calina**, protopresbiteratul Oraviței, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 600 cor.
2. Doauă jugere de pământ arătoriu cu venit anual de 80 cor.
3. 24 metri de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.
4. Pentru scripturistică 10 cor.
5. Pentru conferințe și reuniune 20 cor.
6. Dela fiecare înmormântare 80 fil.
7. Cortel liber cu grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați, ca suplicile de concurs adresate comitetului parohial să le subștearnă Prea On. Oficiu protopresbiteral în Oravița-montană. Alegând învățătoriu este îndatorat a purta cantoratul bisericesc.

Concurenții sunt a se prezenta în vre-o duminică ori sâmbătă în sânta biserică.

Se observă, că alesul învățătoriu, numai după un serviciu de 5 ani prestat în loc, primesce adausul cvinvenal.

Calina, din ședința comitetului parohial ținută în 10/23 Iulie, 1901. 2—3 [49]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Se escrie concurs pentru întregirea postului învățătoresc la clasa II-a dela școala confesională resărit. rom. din **Gârliște**, protopresbiteratul Oraviței, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 600 cor.
2. Pentru conferință 40 cor.
3. Pentru scripturistică 20 cor.
4. Cortel liber.
5. Dela fiecare înmormântare, unde va fi poftit, 1 cor., iar unde va participa cu corul 4 cor.
6. Pentru lemne 100 cor., din care are a încălzi și sala de învățământ.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați, ca suplicile de concurs adresate comitetului parohial să le subștearnă oficiului protopresbiteral în Oravița-montană. Alegând învățătoriu este îndatorat să poarte scripturistica comitetului parohial și să fie calificat a instrua și conduce corul bisericesc.

Concurenții sunt poțitiți a se prezenta în vre-o duminică ori sâmbătă în s. biserică.

Se observă, că alesul învățătoriu, numai după un serviciu de 5 ani prestat în loc primesce adausul cvinvenal.

Gârliște, din ședința comitetului parohial, ținută în 10/23 Maiu 1901.

[50] 2—3 Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. rom. din **Secaș**, protopresbiteratul Oraviței, se escrie prin aceasta din nou concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 600 cor.
2. 3 jugere pământ.
3. Cvuartir cu grădină de legumi.
4. Pentru scripturistica 6 cor.
5. Pentru conferințe 15 cor.
6. Pentru adunarea generală 15 cor.
7. Șesespzece metri lemne aduse de comuna bisericescă, din care are a se încălzi și sala de învățământ.
8. Dela fiecare înmormântare, la care se îndatorează a lua parte, 40 fil.

Recursele pentru acest post, adresate comitetului parohial, sunt a se înainta la Oficiului protopresbiteral gr. or. rom. în Oravița-montană.

Se observă, că alesul învățătoriu, numai după un serviciu de 5 ani prestat în loc, primesce adausul cvinvenal.

Cei ce doresc a ocupa acest post, se invită a se prezenta în vr'o Duminică sau sâmbătă în s. biserică din Secaș.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută la 8/21 Iuliu 1901 în Secaș. 2—3 [51]

George Popa
președinte.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.